

ДО МОНАХ САВА: ЗА НАПАДКИТЕ СРЕЩУ МОНАШЕСТВОТО

Казваш, че върху вас, монасите, се сипят отвсякъде нападки. Едни ви нападат, защото не смеят да нападат никого друго и знаят, че вие няма да им отговорите и да ги съдите. Други - защото свеждат всичко до материята и искат всичко да поставят в служба на плътта. И накрая някои ви нападат просто защото не понасят непроменимостта на църковните институции. Те с учудване виждат как в днешния водовъртеж от непрестанни промени само Христовата Църква стои неизменна като скала в морето, в която се разбиват всички вълни. Да оставим настрана личните нападки; да търпи с търпението да спасява душата си - това е обетът на монаха. „Който претърпи докрай, той ще бъде спасен”, е казал Онзи, Който знае и вижда всичко. Нека разгледаме само принципните нападки на вашите противници. Техните цели са ни добре известни. Ако те се осъществяват, това неминуемо ще доведе до унищожаването на православното монашество и до превръщането на манастирите в това, в което са ги превърнали безбожниците в Русия - в музеи, увеселителни заведения или затвори. Такава промяна обаче би оскърбила не само най-светите души от нашата история, които осветиха тази земя и я украсиха с издигнатите от тях манастири, но и целия ни православен народ.

Нападките срещу нашите манастири са особено остри през тази Година на покаянието, когато народът повече от всякога се стича на рояци към тези светини като към някакви „духовни санаториуми“, където търси очистване на душата, здраве, утеха и вдъхновение. На никого от народа дори на ум не би му дошло, че онова, което е предназначено за душата, може да бъде превърнато в хотел, в място за пир на тялото. И ако за подобно нещо не са помисляли нито царствените ктитори на тези светини, нито царският народ, то човек се пита: в чие име тогава го желаят вашите критици и противници?

От християните винаги може да се желае да бъдат по-добри, отколкото са; още повече от монасите, чиито обети са най-възвишени и строги. Но нима може да се искат промени в предназначението на манастирите заради това, че някои монаси са немарливи към своите обети? Нима това, че в редовете на духовенството има някой, който е изпаднал в материализъм, означава, че може да се иска цяла една духовна институция да бъде сведена до материалния прах? Това, което сатаната е искал от Христос - да превърне камъните в хлябове - изглежда по-малко опасно от искането на някои наши съвременници духът и всичко духовно да бъде превърнато в хляб, в пепел. Впрочем кой знае какви времена ще настанат; духовното злато винаги може лесно да бъде превърнато в хартия, но хартията трудно може да бъде превърната в злато.

Мир на теб и радост от Господа!